

KONFERANSE: Jødisk – identitet, praksis og minnekultur

PROGRAM

- 09.30** Velkommen v/ direktør Guri Hjeltnes
- 9.35-10.20** **Jødisk – identitet, praksis og minnekultur**
En presentasjon av forskningsprosjektet ved prosjektleder Cora Alexa Døving
- 10.20-11.00** **Holocausterindring mellom det personlige og allmenne**
stipendiat Marie Ebersen Degnæs
- 11.15-12.15** **Identitet i skjæringspunkter: presentasjon av to studier**
Omskjæring: et ritual som kommer med en omkostning,
førsteamanuensis Nora Stene
«Kos og Kaos»: Om identitet og tilhørighet blant unge norske jøder,
førsteamanuensis Cathrine Thorleifsson
- 12.15 – 13.00** Lunsj
- 13.00-14.00** **Menighetsliv - tradisjon og spenning: Minipresentasjoner og samtale**
En ortodoks menighet med få ortodokse medlemmer, historiker Vibeke Banik
Om identitet i den trønderske flerkulturelle forsamlingen, professor Ida Marie Høeg
Betydningen av jødisk organisert liv – i dag og i fremtiden? En samtale mellom Vibeke Banik, Ida Marie Høeg og Gunnar Haaland
- 14.10-15.10** **Jødisk identitet og minnekulturen etter holocaust**
En samtale mellom Marie Ebersen Degnæs, Claudia Lenz, Cora Alexa Døving og HL-senterets professor II, Christhard Hoffmann
- 15.15** **Gjesteforelesning**
Judisk vardag i Norden idag - en komparativ blick på aktuell forskning, ved gjesteforeleser Docent Ruth Illman, leder for forskningsprosjektet «Minhag Finland - Boundaries of Jewish Identities in Contemporary Finland» og leder for Donnerska institutet för religionshistorisk och kulturhistorisk forskning, Åbo

Velkommen til konferanse og boklansering 31. oktober kl. 09.30-16.00, HL-senteret

Jødisk – Identitet, praksis og minnekultur

Har tyngden av holocaust gjort den jødiske minoriteten usynlig i andre sammenhenger? Jødisk liv i nåtiden har blitt viet liten faglig interesse. Det er derfor en glede å invitere til en konferansen der samtiden dannet utgangspunktet: Hvordan videreføres og skapes jødisk identitet, praksis og minnekultur i dagens Norge?

Konferansen markerer avslutningen på *Negotiating Jewish Identity – Jewish Life in 21st Century Norway*, et forskningsprosjekt støttet av Norges forskningsråd. Samtidig lanseres en bok basert på prosjektets ulike studier, *Jødisk –identitet, praksis og minnekultur*.

Studiene viser at jødisk identitet (re)forhandles frem i mange og ulike sammenhenger: i relasjon til storsamfunnet, i relasjon til religiøs ortodoksi, i relasjon til andre minoritetsgrupper – og i minnekulturen etter holocaust. Foredrag og panelsamtaler vil gi et innblikk i sammenhenger der jødisk identitet aktualiseres og formes – og i det mangefasetterte ved jødisk liv.

Den jødiske minoriteten har mange minoritetsstatuser: De er en religiøs minoritet, en nasjonal minoritet og omtales tidvis også som en etnisk minoritet. Dermed har de en tydelig befestet status som minoritetsgruppe, samtidig som typiske sosiologiske kriterier for å identifisere medlemmer av en minoritetsgruppe er fraværende. Hva betyr denne kombinasjonen av **synlighet og usynlighet** for bevaring og utforming av jødisk liv og identitet i dagens Norge?

Forskere bak *Negotiating Jewish Identity – Jewish Life in 21st Century Norway*:

Vibeke Kieding Banik er forsker og formidler ved HL-senteret. Hun har norsk-jødisk historie som spesialfelt. Hennes doktorgrad handlet om norske jøders forhold til Israel 1945-75. Hun har tidligere forsket på jødisk integrasjon i mellomkrigstiden, blant annet ved å ta for seg jødiske kvinners plassering i arbeidsmarkedet. Hun er også opptatt av didaktikk rundt Holocaust og jøder som minoritet.

Marie Ebersson Degnæs er stipendiat ved HL-senteret og tilknyttet Institutt for kulturstudier og orientalske språk ved Universitetet i Oslo. Hun er tidligere lærer og begynner høsten 2022 som formidler ved HL-senterets undervisningsavdeling.

Ida Marie Høeg er professor i religions sosiologi ved Universitetet i Agder og professor II ved Mittuniversitetet i Sverige. Høeg forsker på religiøse endringer med særlig interesse for hvordan kjønn, etnisitet og livssynsmessig identitet forhandles og uttrykkes i rom og rituelle handlinger. Hun har tidligere skrevet om livsfaseendringer, død og minnemarkeringer.

Gunnar Haaland er professor i religion, livssyn og etikk ved OsloMet - storbyuniversitetet. Han er dr. theol. på en avhandling om det jødiske historikeren Flavius Josefus. Han har forsket på jødedommen både i antikken og i nåtiden og på anti-jødiske motiver i teologi og kirke. Han har bred undervisningserfaring og er en aktiv formidler til allmennheten.

Claudia Lenz er professor i samfunnsfag med vekt på forebygging av antisemittisme og rasisme ved MF Vitenskapelig høyskole og forsker I ved HL-senteret. Hennes kompetanseområder er minnekultur, fordommer og gruppefiendlighet, samt forebygging av fordommer og utenforskap i skolen. Hun er prosjektleder for Dembra (Demokratisk beredskap mot rasisme og antisemittisme) for lærerutdannere.

Nora Stene er førsteamanuensis ved Institutt for kulturstudier og orientalske språk (IKOS) ved Universitetet i Oslo. Hun er religionsviter og skrev sin doktorgrad om etableringen av en koptisk-ortodoks minoritet i Storbritannia. Senere har hun fortsatt med minoritetsstudier,

inkludert om den jødiske minoriteten i Norge. Hun har nylig deltatt i et større forskningsprosjekt som har tatt for seg norsk lovregulering av rituell omskjæring av gutter.

Cathrine Thorleifsson er Førsteamanuensis ved Sosialantropologisk institutt, Universitet i Oslo. Hun har en PhD i antropologi fra London School of Economics hvor hun skrev en avhandling om nasjonalisme og forhandling av identitet blant Mizrahi jøder i Israel. Thorleifsson har de ti siste årene forsket på ytre høyre bevegelser, nasjonalisme, migrasjon, mangfold og cyberfascisme. Hun har studert hebraisk ved universitetet i Haifa, arabisk ved universitetet i Damaskus og bidrar jevnlig med ekspertanalyse til beslutningstagere og offentligheten, i Norge og internasjonalt. For tiden leder hun Ekstremismekommisjonen. Hun leder regjeringens nyopprettede ekstremismekommisjon som har i oppdrag å framskaffe mer kunnskap om radikaliserings- og ekstremisme.

Prosjektleder er Cora Alexa Døving, forsker I ved HL-senteret. Hennes forskningsfelt spenner fra migrasjons- og minoritetsstudier til holdningskomplekser i majoritetsbefolkningen der antisemittisme, islamofobi og rasisme har stått sentralt. Hun har publisert flere artikler samt bøker som benyttes som pensum i høyere utdanning. Hun har vært prosjektleder for *Negotiating Jewish Identity – Jewish Life in 21st Century Norway*, som er finansiert av Norges forskningsråd i årene 2017-2022.